

Tekst en beeld: Jeffrey Willems

Sint Anthonis zoemt

Het gaat niet goed met bestuivende insecten in Nederland. De afgelopen decennia hebben we toegestaan dat hun leefgebied werd gedecimeerd. Gelukkig is er steeds meer oog voor deze belangrijke dieren en worden steeds meer maatregelen getroffen om het tij te keren. Om het leefgebied van bestuivende insecten in Sint Anthonis te optimaliseren is in opdracht van de gemeente een inventarisatie van wegbermen en landschapselementen uitgevoerd.

Bestuivende insecten zoals bijen en zweefvliegen zijn van onschatbare waarde. Ze helpen ons bij onze voedselproductie en zijn een onmisbare schakel in ecosystemen. Om deze groep insecten adequaat te ondersteunen zijn specifieke afgestemde maatregelen noodzakelijk.

Onder leiding van prof. David Kleijn, leerstoelhouder Plantenecologie en Natuurbescherming aan de Wageningen Universiteit is in samenwerking met Bart Huckriede van gemeente Sint Anthonis en BTL Advies onderzocht welke bestuivende insecten aanwezig zijn in de gemeente. De soortensamenstelling van bestuivers verandert door het jaar heen, daarom is zowel in het vroege voorjaar als in

Sint Anthonis zoemt, maar met één zoemende gemeente zijn de bestuivende insecten nog niet geholpen

de vroege zomer geïnventariseerd. Door deze inventarisatie is een duidelijk beeld verkregen van de bijen en zweefvliegen die in de gemeente voorkomen en is de toestand van hun leefgebied in kaart gebracht.

Wilg

In het voorjaar werd al snel duidelijk dat de meeste bestuivende insecten werden aangetrokken door uitbundig bloeiende wilgen en sleedoorns in landschapselementen. Voor de vrij zeldzame gehoornde metselbij (*Osmia cornuta*) was vooral wilg erg aantrekkelijk.

Deze soort nestelt vooral in gaatjes in muren en hout en maakt dan ook dankbaar gebruik van bijenhôtels.

In de zomer waren vooral de wegbermen interessant voor bestuivende insecten, vooral wegbermen die in 2017 zijn ingezaaid. Hier werd de zeldzame kattenkruidbij (*Anthophora quadrimaculata*) waargenomen op slangenkruid. Deze soort is erg kieskeurig qua bloembezoek en nesthabitat, zo foerageert deze bij hoofdzakelijk op planten uit de families van lipbloemigen en ruwbladigen en nestelt ze vrijwel uitsluitend in steile leem- en zandwanden.

Naast deze zeldzame en meer algemene bijensoorten werden verschillende soorten zweefvliegen waargenomen, waarvan een aantal soorten kan bijdragen aan natuurlijke plaagdierbestrijding zoals de snorzweefvlieg (*Episyrphus balteatus*).

Verbindingen

Op basis van de resultaten van de inventarisatie is gemeente Sint Anthonis geadviseerd over maatregelen die de bestuivende insecten ondersteunen, zoals het creëren van verbindingen tussen nesthabitat en foerageerhabitat voor wilde bijen. Dergelijke maatregelen helpen niet alleen de bestuivers, ze zorgen ook nog eens voor verfraaiing van het landelijk gebied.

Sint Anthonis zoemt, maar met één zoemende gemeente zijn de bestuivende insecten nog niet geholpen. Met afgestemd groenbeheer of tijdig aanleggen van zogenaamde bed and breakfast-gebieden voor wilde bijen kunnen we met z'n allen een belangrijke slag slaan om deze belangrijke insecten te ondersteunen.

Het adviesrapport is gebruikt bij het opstellen van het groenstructuurplan, waarin ook de aanbevelingen vanuit het advies verwerkt zijn voor concrete beheermaatregelen.